

INAUGURACIÓ FIRA DE SANT MIQUEL 2005

Hble. Conseller d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, Excm. Sr. President de la Diputació de Lleida, Excm. Sr. President de la Comissió Delegada de la Fundació Fira de Lleida, Sr. Director General de la Fira, autoritats, expositors, agricultors i ramaders, senyores i senyors,

Sigueu tots benvinguts a aquesta nova edició de la Fira de Sant Miquel, especialment el Conseller Siurana que ha acceptat inaugurar aquesta Fira, delegat pel President de la Generalitat que, com tots sabeu, està treballant intensament per aconseguir unir el major nombre de voluntats polítiques per a l'aprovació del nou Estatut de Catalunya. La Fira de Sant Miquel, enguany, inicia la segona cinquantena de la seva presència a Lleida, al servei de l'agricultura i la ramaderia de Lleida i de Catalunya, oberta també a la resta de comunitats autònomes de l'Estat

i que, amb el Saló Eurofruit, abasta una projecció internacional.

La Fira de Sant Miquel és feta al servei d'agricultors i ramaders per facilitar la difusió de les vostres produccions, per donar a conèixer les darreres novetats en maquinària i tecnologies aplicades al camp, i per poder debatre les qüestions que us interessin i que també són de l'interès de tots els avui presents en aquest Saló. **Dit en altres mots, sense l'activitat de pagesos i ramaders la Fira de Sant Miquel no tindria raó de ser. Per tant, tots estem directa o indirectament implicats en els bons resultats de l'agricultura i la ramaderia lleidatanes i catalanes, que es converteixen en bons resultats per a la Fira de Lleida i en bons resultats per a Lleida i els municipis d'aquestes terres.**

La Fira de Sant Miquel, amb l'activitat expositora i amb els debats i diàlegs que tenen lloc a l'entorn de les Jornades Tècniques, es converteix en centre d'atenció de l'agricultura i la ramaderia a nivell de tot l'Estat. Això serà especialment

cert aquest any en el qual la campanya agrícola, per causa de les inclemències meteorològiques, no ha estat bona, generant un cert desànim en la nostra pagesia, i portant a la manifestació dels vostres problemes per tal d'aconseguir compensacions i, si és possible, solucions de més llarga durada. **La Fira, he de recordar un cop més, ha estat sempre, i és també avui, un lloc de diàleg. Per això, desitjo, i espero, que tots plegats sabrem fer del diàleg el punt d'encontre que permeti trobar les millors respostes a les vostres justificades inquietuds.**

Conseller, durant molt anys, des d'aquesta mateixa tribuna, heu fet de portaveu de les inquietuds dels agricultors i els ramaders de les terres de Lleida. Avui em pertoca a mi fer-ho, en un any en el que la campanya agrícola ha estat especialment dolenta a casa nostra. Per això, tots hem de fer un esforç addicional de comprensió, seguit d'un diàleg constructiu que permeti trobar les compensacions possibles a les pèrdues experimentades, en la direcció de poder trobar aquelles solucions que no es limitin a la conjuntura, sinó que obrin un horitzó d'esperança per a les famílies

d'agricultors i ramaders, per tal que puguin continuar la seva tasca professional en les seves activitats productives, les quals, encara que valorades de forma decreixent en termes mercantils, resulten imprescindibles per a la bona marxa de l'economia de qualsevol nació.

Com he dit, la conjuntura meteorològica amb una inusual sequera que ha afectat a gran part del territori espanyol i, en terres de Lleida, amb uns dies de fortes ratxes de vent, han ocasionat grans pèrdues en àmplies àrees productores de fruita. **D'altra banda, els productors de fruita dolça han hagut d'enfrontar enguany un nou problema: les importacions de fruita procedents de països que, fins a la data, no havien incidit en el mercat espanyol, amb la conseqüència d'un excés d'oferta que ha enfonsat els preus a nivells mai vistos.** Una doble conjuntura, doncs, climàtica i comercial, que està posant en qüestió en alguns casos la continuïtat en les explotacions agrícoles dels qui porten generacions treballant-hi.

Els agricultors, com era d'esperar, demanen uns ajuts, també conjunturals, a les pèrdues sofertes. I es lamenten que els ajuts promesos siguin insuficients i triguin en arribar. Tot i això, existeix un altre tipus de qüestions en l'agricultura i la ramaderia que no són conjunturals i que, per contra, són les que determinaran el futur del sector a Lleida, a Catalunya i en tots els països d'Europa. Em refereixo, és clar, a la política agrícola comunitària, a la PAC, que s'està implementant aquests darrers anys, en la direcció de promoure el desenvolupament rural com alternativa de futur.

Enguany, justament, es compleixen vint de la publicació del Llibre Verd, en el qual es feia una severa crítica de la política de regulació de preus i mercats seguida fins aleshores, i que no obstant va continuar durant quasi una dècada, i apuntava altres solucions que, amb el pas del temps, han donat lloc a una nova PAC en la que predomina el projecte de desenvolupament rural esmentat. **Per tant, hem passat de tenir una agricultura protegida, amb preus de garantia, retirada d'excedents i subvencions a**

l'exportació, a una desprotecció creixent, amb subvencions no lligades a la producció sinó als professionals de l'agricultura i la ramaderia. És un canvi important que, de fer-se efectiu, requerirà temps i sensibilitat en la seva aplicació.

Que la PAC centrada en la regulació de preus i mercats generava excedents i suposava una important sagnia del sempre reduït pressupost comunitari era un fet que calia corregir. Que, a més, aquella PAC provocava pertorbacions en els mercats internacionals, era un fet que, a més, ocasionava greus perjudicis als països en vies de desenvolupament. Però no és menys cert que aquella PAC beneficiava de forma desproporcionada als països del nord d'Europa en detriment dels països mediterranis, tot i que en aquests països també se'n beneficiaven els grans terratinents, abans anomenats latifundistes, propietaris de finques manifestament millorables, segons l'expressió de l'època. Com bé sap el Conseller, a Catalunya, i a Lleida, abunden les petites i mitjanes explotacions, dedicades a conreus de tipus mediterrani, de manera que els nostres

agricultors sempre s'han beneficiat en menor proporció de les ajudes comunitàries, **tenint que confiar el progrés de les seves explotacions al seu treball i al seu enginy.**

La nova PAC proposa a la majoria d'agricultors i ramaders d'Europa canviar la seva habitual dedicació al conreu de la terra i a la cria de ramats, per activitats com tenir cura dels paisatge rural i del medi ambient, defensar la biodiversitat, tenir cura del patrimoni rural i dedicar-se al turisme en el camp. Crec seriosament que no se li pot demanar a l'agricultor i al ramader de tota la vida que concentri la major part del seu treball en aquestes activitats. Unes activitats que, tot i reconeixent la seva importància objectiva i la creixent valoració que els hi donen les societats urbanes, no suposen cap solució per al sector. Es tracta d'un canvi de sector econòmic. Per tant, **la PAC ha passat de ser una política per al sector agrari a convertir-se en una política social de desenvolupament rural.**

Evidentment aquesta nova PAC no acabarà amb l'activitat agropecuària a Europa. **Cap país del món pot permetre's**

dependre en un grau elevat de proveïments exteriors, per més econòmics que resultin. Un grau mínim d'autosuficiència alimentària resulta imprescindible.

Potser per aquesta raó, la nova PAC també pretén impulsar la producció d'aliments de qualitat mitjançant aplicacions tecnològiques, mitjançant la millora de les infraestructures que incrementin la productivitat i mitjançant la diversificació de les produccions. Incidir en aquestes qüestions, és, al meu entendre, el que ha de constituir el nucli dur de la PAC en els anys a venir. Resulta tan imprescindible per tenir una economia equilibrada, com el desenvolupament rural ho seria per a l'equilibri social.

En aquest sentit, com sap molt bé el Conseller, a Lleida estem fent els nostres deures. Juntament amb la Universitat, que disposa de l'única Escola Superior d'Enginyers Agrònoms de Catalunya, l'Ajuntament de Lleida ha iniciat el projecte de Parc Científic i Tecnològic Agroalimentari, pendent dels ajuts previstos en la darrera convocatòria del Ministeri d'Educació i Ciència a la qual

hem concorregut. I també d'un Centre de Transferència Tecnològica que promovem amb dues institucions, de la mà de la Conselleria de Treball i Indústria de la Generalitat. Com recordarà el Conseller, aquest Centre de Transferència Tecnològica es coordinarà amb els de Girona i Reus formant una anella agroindustrial, en la signatura de la qual va participar, juntament amb els consellers, universitats i amb la Consellera de Sanitat. No hi ha dubte, doncs, que quant a innovació Lleida estarà a primera línia. Però, precisament per això, precisem d'una política clara per al sector agrícola i ramader en el desenvolupament d'aquests processos d'innovació i qualitat. **Per tant, la qüestió és si la nova PAC recolzarà la dotació d'aquests recursos per a les zones predominantment agrícoles de la Comunitat Europea.**

Si la política agrícola de la Unió Europea ha fet el gir que tots coneixem ha estat degut en gran mesura a la pressió dels organismes internacionals de comerç, primer el GATT i ara l'Organització Mundial del Comerç, que en la propera reunió de Hong Kong pot donar un nou impuls a la

liberalització dels mercats agrícoles a nivell mundial. Els acords multilaterals que l'esmentada organització promou se suposen favorables tant a la formació de preus més ajustats per a les primeres matèries agrícoles com a la consecució de millors condicions de vida en els països en vies de desenvolupament als quals he fet referència fa un moment.

Si tot això fos cert, els mercats internacionals no estarien subjectes a oscil·lacions de preus que, en cap cas, poden ser atribuïdes a variacions de producció en els mercats locals per causes climàtiques. És més, tampoc existirien les grans dificultats de molts països, especialment els de l'Àfrica subsahariana, per alimentar la seva població. En conseqüència, cal posar en dubte l'eficàcia de les polítiques liberals que promou l'OMC en l'àmbit de l'agricultura. I, per contra, cal plantejar-se l'existència d'altres motivacions, especialment quan veiem que mecanismes proteccionistes, més o menys sofisticats, de grans països industrialitzats obtenen en la pràctica uns resultats contraris al lliure mercat que

afirmen defensar, en benefici dels agricultors i els ramaders del seu propi país.

Per si tot això no fos suficient, l'ampliació en deu nous països de la Unió Europea afegeix dificultats a la definició d'una política comunitària que pugui arribar a satisfer la majoria dels membres de la Unió. D'entre els països sol·licitants a la integració, dos, Romania i Bulgària, hauran d'esperar més temps en adherir-se. Significativament, són els que tenen un pes agrari més gran tant pel que fa a l'aportació al seu producte interior com en ocupació. El més rellevant, al meu entendre, és que els països admesos, anteriorment exportadors nets de productes agraris, són actualment importadors nets de productes agrícoles en fresc i d'aliments elaborats. **Per tant, lluny de ser una competència a témer, la seva agricultura suposa una oportunitat per als productes del nostre país, particularment als de tipus mediterrani que, òbviament, no es produeixen en la majoria dels nous membres de l'Europa unida.**

D'altra banda, la incorporació d'aquests països a les comunitats europees implica una redistribució dels recursos pressupostaris de la Unió, recursos que ja eren insuficients per a la realització de les diferents polítiques sectorials en l'Europa dels quinze. La mitjana de PIB per càpita en l'Europa a vint-i-cinc països ha disminuït fins al punt que a Espanya, únicament dues regions, Extremadura i Andalusia, queden incloses en la categoria de regions Objectiu 1. **Tallar d'arrel les subvencions que per conceptes diferents venien rebent fins ara altres regions espanyoles entenc que és políticament inviable.** Mantenir una disminució paulatina suposarà inevitablement un increment del pressupost comunitari que la Comissió de Brussel·les i molts Estats membres de la Unió no semblen disposats a cedir.

Crec haver plantejat correctament els punts febles de la PAC, causants en darrera instància de problemes per als agricultors i ramaders, i que són generadors de desànim entre ells. Les solucions a proposar es dedueixen, fàcilment, del plantejament dels problemes, el que no vol dir

que siguin fàcils de prendre i de posar en pràctica. Si volem evitar que la Unió ampliada generi problemes similars als que va suposar la integració alemanya, haurem de comptar amb majors recursos per aconseguir un aterratge suau dels nostres nous socis. **Si volem fer forta la Unió, més enllà de convertir-la en una zona de lliure canvi, haurem de consolidar el mercat interior dels vint-i-cinc països membres, abans de cedir a les pressions comercials extracomunitàries.**

Si volem que la nova PAC tingui èxit en la doble política de promoure produccions alimentàries de qualitat i, d'altra banda, implantar amb eficàcia els programes de desenvolupament rural, cal esmerçar-hi els recursos precisos i sobretot **establir el ritme adient d'unes reformes que no poden aconseguir-se en un curt període de temps.** Per acabar, tots aquests canvis, tal vegada inevitables, han de fer-se amb la participació dels interessats, agricultors i ramaders. Els professionals del camp es queixen sovint, no ja de falta de participació en la presa de decisions que tant els afecten, sinó fins i tot de

manca d'informació per poder prendre les seves pròpies decisions en el sentit que jutgin més oportunes. **Per tant, fa falta més informació i més diàleg.**

Espero, senyor Conseller, que fareu arribar al President de la Generalitat i al Govern de l'Estat les nostres inquietuds. A vegades sentim que Madrid està molt lluny. Però Brussel·les encara ho està més. I Hong Kong, per no dir Washington, està encara molt més lluny. En les qüestions que ens ocupen la proximitat és fonamental. **Comprenc que no sigui fàcil posar-se en contacte amb tots els afectats, encara que cada dia van quedant menys. Però sí que és possible fer-ho amb les seves organitzacions professionals que estan ben a prop dels agricultors i els ramaders que els representen.**

Senyor Conseller, senyores i senyors, a tots vostès, gràcies per ser presents en aquest acte inaugural. La Fira de Sant Miquel la fem entre tots. Aquesta Fira és casa de tots. Hem de vetllar pel seu bon funcionament com ho fem a casa nostra. **Desitjo a tothom que aquests cinc dies**

d'activitat professional, comercial i de debats generi el diàleg necessari que ens ajudi a trobar punts d'encontre entre les postures diferents que, legítimament, defensem i solucions als problemes plantejats de manera que puguem sortir-ne amb la satisfacció d'haver avançat en la millora de l'agricultura de Lleida i de Catalunya. Recordem que, com deia a l'inici del meu parlament, aquesta és la primera Fira de Sant Miquel després de cinquanta edicions en les quals també hem viscut problemes i dificultats que hem anant resolent. Ara ho tornarem a fer.

Moltes gràcies i bona Fira per a tots.

ÀNGEL ROS DOMINGO

ALCALDE DE LLEIDA

PRESIDENT DE LA FUNDACIÓ FIRA DE LLEIDA

Lleida, 28 de setembre de 2005